

75 – LECIE WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOGRAFICZNEGO 1946 - 2021

Zjazdy Polskiego Towarzystwa Geograficznego organizowane przez Oddział Wrocławski
Oddział Wrocławski PTG w swojej 75-letniej historii zorganizował 6 ogólnopolskich Zjazdów. W latach 1946, 1966, 1976, 1990, 2000, 2021, zgodnie z geograficzną tradycją podczas każdego zjazdu dla uczestników przygotowane były wycieczki naukowo-krajoznawcze, głównie po obszarze Dolnego Śląska. Pierwszy – historyczny – Zjazd Geografów Polskich zorganizowano we Wrocławiu w dniach 9-13 czerwca 1946 roku. Wzięło w nim udział około 400 osób ze wszystkich środowisk naukowych, ze szkół różnego typu i instytucji pokrewnych. W ramach 62 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego Oddział Wrocławski zorganizował konferencję pod hasłem „Geografia – jedność w różnorodności” w dniach 11-12.06.2021 r. na Uniwersytecie Wrocławskim w formie on-line oraz w dniach 1-3.10.2021 r. w Dobkowie na Pogórzu Kaczawskim.

Wycieczki krajoznawcze członków Oddziału Wrocławskiego PTG

W latach 2016-2019 odbyły się cztery wycieczki na teren: Borów Dolnośląskich, Pogórza Kaczawskiego, Ziemi Brzeskiej, Geoparku Krobica. W sumie w wyjazdach brało udział około 120 osób. Panowała rodzinna atmosfera.

Olimpiada Geograficzna Historia Olimpiady jest nierozdzielnie związana z Polskim Towarzystwem Geograficznym. Chociaż sam pomysł należał do prof. Anny Dylkowej, to został bardzo mocno poparty przez ówczesnego przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Geograficznego prof. Stanisława Berezowskiego. Oficjalne ustanowienie Olimpiady nastąpiło na wniosek Zarządu Głównego PTG, przez Ministra Oświaty i Wychowania w 1974 roku. Przewodniczącym Komitetu Okręgowego z siedzibą we Wrocławiu byli: dr Jan Piotrowski, doc. dr hab. Helena Leonhard - Migaczowa, prof. dr hab. Jerzy Wyrzykowski, a obecnie prof. dr hab. Zdzisław Jary. Rola sekretarza przez długi czas pełniła mgr Maria Jarzębowa, a od roku akademickiego 2009/2010 do chwili obecnej sprawuje ją mgr Barbara Bierońska. W 2015 roku za długoletnią pracę dydaktyczną nad rozbudzeniem wśród młodzieży przyrodniczych zostali wyróżnieni odznaką imienia Prof. Anny Dylkowej dr Jan Piotrowski oraz dr Jan Majewski. Odznaka imienia Anny Dylkowej przyznawana jest od 2002 roku osobom najbardziej zasłużonym dla rozwoju idei Olimpiady Geograficznej. W 2021 roku odznakę otrzymała Marta Helt.

Klub Polarny Polskiego Towarzystwa Geograficznego Klub Polarny PTG utworzony został w 1974 roku. Funkcjonuje jako Oddział PTG o zasięgu ogólnopolskim. Inicjatywa powołania Klubu datuje się na rok 1972, kiedy to podczas Sympozjum Spitsbergeńskiego, uczestnicy przygotowali memoriał do władz PTG, w sprawie utworzenia organizacji skupiającej polskich badaczy polarnych. II Międzynarodowe Sympozjum Polarne. Rok Polarny 2007-2008. Wrocław 2008

IV. WSPÓŁPRACA TOWARZYSTWA Z INNYMI PODMIOTAMI
Od 2016 roku Oddział Wrocławski PTG jest współorganizatorem różnych imprez o charakterze edukacyjnym i szkoleniowym:

- Dzień Geografia i Dzień Ziemi na Uniwersytecie Wrocławskim przy współpracy z Instytutem Geografii i Rozwoju Regionalnego (3 prelekcje w 2016, 1 prelekcja w 2017, 2018, 2019 i dwie w 2020 roku);
- Młodzieżowa Olimpiada Krajoznawcza Dolnego współorganizacja z X LO we Wrocławiu od 2018 roku. Koordynatorem jest mgr Agnieszka Duda nauczyciel geografii i członek OWR PTG), która organizuje to wydarzenie;
- Konferencja szkoleniowa dla nauczycieli geografii w ramach obchodów Jubileuszu 100-lecia Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Opolu w dniu 16.03.2018. Miejsce konferencji Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr II w Opolu. Organizator z ramienia II LO mgr Jolanta Siemienniuk, nauczyciel geografii oraz członek OWR PTG;
- Olimpiada Geograficzna dla szkół podstawowych Dolnego Śląska, organizacja we współpracy z Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli (mgr Hanna Staniów), Szkołą Podstawową Nr 113 we Wrocławiu (mgr Jerzy Mola) oraz Instytutem Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr. Wrocław 26.04.2019;
- Rajd Geografa - współorganizowany z Kołem Naukowym Studentów Geografii im. Juliana Czyżewskiego IGRR UWr.

**WŁADZE WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOGRAFICZNEGO ROKU
JUBILEUSZOWYM 75-LECIA ISTNIENIA :**
Przewodniczący Janusz Łach
Zastępca Piotr Ropuszyński
sekretarz Sylwia Dołzbłasz
skarbnik Aleksandra Michniewicz
Członkowie Zarządu – Agnieszka Latocha, Janusz Kida, Jan Klementowski
Komisja Rewizyjna – Monika Krawczyńska, Agnieszka Duda, Małgorzata Spiewak

Finaliści Olimpiady Geograficznej dla szkół podstawowych. Biblioteka IGRR 2019.

I. HISTORIA: Wrocławski Oddział Polskiego Towarzystwa Geograficznego został powołany w dniu 23.1.1946 roku z inicjatywy prof. Juliana Czyżewskiego - ówczesnego dyrektora Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Wyłoniono wówczas zarząd w składzie: prof. J. Czyżewski - przewodniczący, prof. B. Olszewicz - zastępca przewodniczącego, prof. M. Klimaszewski sekretarz, mgr W. Migacz - zastępca sekretarza, prof. A. Kosiba i mgr Z. Buczkówna - skarbnicy. Członkami zarządu zostali: prof. J. Wąsowicz, prof. J. Zwierzycki i A. Horak. W pierwszych miesiącach istnienia Oddział liczył 24 członków - obecnie 82 członków, skupiając nauczycieli, wykładowców Uniwersytetu Wrocławskiego oraz miłośników geografii.

II. WŁADZE: Podczas siedemdziesięciu pięciu lat działalności Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Geograficznego opieką merytoryczną, naukową oraz organizacyjną pełniło 16 przewodniczących, w tym Wojciech Walczak dwukrotnie.

OSOBY ZASŁUŻONE DLA WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOGRAFICZNEGO

Najwyższe wyróżnienie - **Honorowe Członkostwo Polskiego Towarzystwa Geograficznego** - otrzymało 5 członków Oddziału Wrocławskiego: 4 profesorów: B. Olszewicz, J. Czyżewski, A. Jahn, J. Łoboda oraz dr J. Piasecka

a także: Bolesław Olszewicz, Julian Czyżewski, Alfred Jahn, Aleksander Kosiba, Janina Piasecka, którzy otrzymali **Medal Polskiego Towarzystwa Geograficznego**. Medal powstały w 1963 roku jest wręczany szczególnie zasłużonym członkom Towarzystwa.

Za poświęcenie i zaangażowanie podczas wielu lat członkostwa w danym oddziale przyznawana jest od 1967 roku **Złota Odznaka Polskiego Towarzystwa Geograficznego**. Odznakę tę otrzymało do chwili obecnej, aż 40 członków Wrocławskiego Oddziału: Olszewicz Bolesław, Jahn Alfred, Migaczowa Halina, Walczak Wojciech, Janina Piasecka, Koszarski Włodzimierz, Piasecki Hieronim, Migacz Władysław, Sokolska Jadwiga, Szczepankiewicz Stanisław, Tomaszewski Edward, Halicka Helena, Fijewski Władysław, Jarzębowa Maria, Komar Tadeusz, Kosmowski Arkadiusz, Miszewska Barbara, Slenczek Michał, Szynkiewicz Ewa, Koział Romuald, Salwicka Barbara, Werno Pelagia, Baraniecki Leszek, Pawlak Władysław, Nowak-Ferdus Elżbieta, Morawski Stanisław, Jońca Edmund, Czerwiński Janusz, Klementowski Jan, Cielnińska Maria, Łoboda Jan, Kucharski Jerzy, Krupski Jan, Tomaszewski Jan, Polimirska Janina, Kucharska Grażyna, Orłowska Elżbieta, Bierońska Barbara, Ropuszyński Piotr, Kida Janusz.

W 2018 roku **Medal Pamiątkowy z okazji Jubileuszu 100-lecia PTG** otrzymali: Elżbieta Orłowska, Jan Łoboda, Piotr Migoń, Jacek Potocki, Piotr Ropuszyński, Janusz Łach, Jan Klementowski, Waldemar Spallek i Wiesława Żyszkowska z Oddziału Kartograficznego oraz Jerzy Pereyma z Klubu Polarnego.

III. FORMY DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU NA POLU BADAŃ NAUKOWYCH, POPULARYZOWANIA GEOGRAFII I ORGANIZACJI SPOŁECZNOŚCI GEOGRAFICZNEJ OŚRODKA

Odczyty naukowe i popularnonaukowe

Celem Towarzystwa jest między innymi działanie na rzecz rozwoju nauk geograficznych i nauczania geografii oraz upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy geograficznej a zwłaszcza naukowego poznawania kraju i świata. Powyższe cele Towarzystwo realizuje poprzez organizowanie odczytów naukowych i popularnonaukowych. W okresie 75 lat działalności przeprowadzono ponad 768 prelekcji wygłoszonych przez pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego oraz gości z ośrodków naukowych z kraju i zagranicy omawiający różnicowane zagadnienia geografii fizycznej, społecznej oraz geografii regionalnej.

Od 2014 roku nastąpiła wzmożona aktywność członków Oddziału, poprzez zmianę formy popularyzacji wiedzy geograficznej prowadzący odczyty w przedszkolach Wrocławia, szkołach podstawowych i średnich m.in. Wrocławia, Dzierżoniowa, Olesna, Oleśnicy, Opola, Góry, Bystrzycy Kłodzkiej i in., na Uniwersytecie Trzeciego Wieku we Wrocławiu oraz na różnych imprezach samorządowych. W latach 2016-2020 wygłoszonych zostało 118 prelekcji, które zgromadziły w sumie 5,5 tysiąca uczestników. Wrocławski Oddział PTG od kilku lat plasuje się w ścisłej czołówce krajowej, zajmując regularnie od 3 do 5 miejsca (na 21 oddziałów) pod względem liczby członków, liczby aktywnych uczestników, a przede wszystkim pod względem organizowanych wydarzeń.

W roku 2020/21 ze względu na sytuację epidemiczną zorganizowano wykłady on-line dla uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Opolu, które wygłosili dr Janusz Łach oraz dr Filip Duszyński. Geografowie i geolodzy z Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowali wieczorne wykłady o charakterze repetytoryjnym, które odbyły się w dwóch terminach - 16 kwietnia i 23 kwietnia 2021 roku. Powstały materiał 7 różnotematycznych wykładów zatytułowano „Noc z geografiami dla maturzystów”. Nasza inicjatywa okazała się sukcesem gromadząc ponad 500 słuchaczy.

W ramach **Dolnośląskiego Festiwalu Nauki** w latach 2016-2019 zorganizowano 26 prelekcji na terenie Wrocławia, Ząbkowic Śląskich, Legnicy, Dzierżoniowa, Zgorzelca, Bystrzycy Kłodzkiej, Jeleniej Góry i Głogowa.

